

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 180—  
pol leta . . . . . 90—  
četrti leta . . . . . 45—  
za mesec . . . . . 15—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 240—  
pol leta . . . . . 120—  
četrti leta . . . . . 60—  
za mesec . . . . . 20—

# JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 4 dolarje  
polletno . . . 2 dolarja  
četrtletno . . . 1 dolar.

Novi naročniki naj pošljajo  
naročnino po nakazilu.

Oglasi se zaračunajo po  
nabliženem prostoru in sicer  
na visok ter 55 mm  
za enkrat 1 K  
večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Franciškanska ulica šte. 67.  
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu  
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.  
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se na-  
vor dopisnica ali znakom. — Dopisi naj se  
Rokopisi se ne vračajo.

## Jadransko vprašanje na ministr. svetu.

LDU Beograd, 12. aprila. Danes ob štirinajstih se je sestel ministrski svet, kateremu sta prisostvovala tudi delegat na mirovni konferenci Radović in kot zastopnik opozicije poslanec in bivši minister Milorad Drašković. Seje bi se imel udeležiti tudi predsednik mirovne delegacije Pašić, pa je bil zadržan vsled obolelosti. Delegat Radović je podal poročilo o stanju jadranskega in teškega vprašanja. Seja je vzela poročilo na znanje.

Beograd, 13. aprila. (Izvirno poročilo.) Kronske svet, ki bi se moral vršiti danes o jadranskem vprašanju, je bil vsled bolezni N. Pašića odpo-

vedan. Mesto njega pa se je vršil širši ministrski svet, kateremu je prisostvovalo nekaj uglednih politikov, ki niso ministri, med njimi tudi M. Drašković. Ministrskemu svetu je poročal delegat Radović obširno o momentanem stanju jadranskega vprašanja. Razvila se je živahna debata, ki so se je udeleževali tudi prisotni politiki neministri. Sklenalo se ni nič. Tudi naša mirovna delegacija ni dobila nikakršnih novih instrukcij. — Vse to bo naloga kronskega sveta, ki se bo vršil, kakor hitro Pašić toliko ozdravi, da bo mogel poročati. Kronska svet bo predsedoval regent Aleksander.

## V San Remu ne bodo razpravljali o Reki?

Beograd, 13. aprila. (Izvirno poročilo.) V tiskanih političnih krogih se zelo živahno razmišlja vprašanje, ali bo na konferenci v San Remu jadransko vprašanje sploh prišlo na razgovor. Mogoče je namreč, da tako Pašić kakor Trumbić ne bosta pravočasno toliko okrevala, da bi se mogla udeleževati posvetovanj.

Sam poslanik Vesnić pa skoro gotovo ne bo mogel prevzeti odgovornosti, da bi odločeval o tako življenjsko važnih zadevah. Ker bodo imeli v San Remu dovolj dela z raznimi družinimi problemi, zlasti z nemškimi, turškimi in madžarskimi vprašanji, je verjetno, da bodo reško vprašanje odstavili z dnevnega reda.

## PANIKA NA BERLINSKI BORZI.

LDU Berlin, 12. aprila. Listi javljajo: V mirovni pogodbi določena in po vladi naznanjena zaplemba inozemskih vrednot je na današnji borzi povzročila veliko razburjenje, tako da je bilo vsako določavaje tečajev nemogoče. Vse vrednosti so padle. Vse vrednosti so padle. Vse vrednosti so padle.

ve in dolžove med avstrijskimi in italijanskimi državljani. Za saldo se bodo dovolili večletni plačilni roki. Italijanska vlada hoče trgovinske pravice, po mirovni pogodbi zagotovljene italijanskim državljanom, priznati tudi avstrijskim državljanom. Avstrijski trgovci bodo smeli potovati po Italiji, kakor pred vojno. Italijanska vlada namerava kar najhitreje zgraditi predelniški železnico. Avstrijska vlada je izjavila, da hoče donositi načrte za to železnico. Glede železniškega osrednjega na prepuščenem ozemlju, so se sklenili dogovori za varstvo interesov teh oseb. Sklenili so se tudi dogovori glede dohoda angleškega prevoza za avstrijsko-italijanski železniški promet. Za avstrijske osebe in blagovni promet v tržaški luki se uvede olajšave.

## 15.000 VAGONOV KORUZE PO-KVARJENE!

LDU Beograd, 10. aprila. Banatska trgovska zbornica javlja, da je v bečkereškem okraju okoli 15.000 vagonov pokvarjene koruze, ki se bo porabila za izdelovanje špirta.

## ZVEZA NARODOV ODKLANJA PROTEKTORAT NAD ARMENIJO.

LDU Pariz, 12. aprila. Svet zveze narodov je imel včeraj pod predsedstvom Bourgeoisja svojo četrto sejo, na kateri je odklonil ponujeni mu mandat nad Armenijo.

## USPEH RIMSKIH POGAJANJ MED ITALIJO IN AVSTRIJO.

LDU Rim, 12. aprila. Pogajanja v Rimu so imele ta uspeh: Italijanska vlada je dovolila Avstriji 20.000 ton moke in žita kot predkup na pošiljavo žita iz Amerike. Italijanska vlada je izjavila, da namerava ustanoviti kompenzacijski urad za teriat-

## Naš komunizem v francoskem ogledalu.

Jves Chataigneau je priobčil v listu Radical od 9. aprila pismo iz Beograda, v katerem poroča o komunističnem gibanju v Jugoslaviji. Njegova izjava je za nas zelo zanimiva zlasti zaradi smeri lista, ki to pismo prinaša, in ki je vse prej kot naklonjen kakšni ekstremni stvari. Mislino, da je v interesu naše javnosti, če je poučena o tem, kaj se piše in govori o nas v tujini, in zato prinašamo brez komentarja, zgolj v informacijo drugi del dopisa. V prvem delu svojega pisma govori Chataigneau o rezultatih zadnjih občinskih volitev in o gibanju med dijaštvom, posebno v Beogradu.

Chataigneau ne verjame, da bi bili uplivali na volitveni uspeh komunistov tujerodci (Nemci, Madžari), ki so po večini bogataši in bi državni prevrat tudi njim ne prizanese.

Komunistično gibanje v Jugoslaviji postaja splošno, pravi Chataigneau. Je globoko in ima ugodna tla v sedanji splošni socialni raztrovanosti. Kakor na Francoskem, tako so tudi v Jugoslaviji nastale po polnu ogromne bogatije. Lüks in naslada se širi med kapitalisti. Kontrasti v življenju so čedalje ostrejši, dražina pa vedno večja. Najnavadnejše kosičice stane v Beogradu 10 dinarjev. Tudi v Podgorici ni cenejše, čeprav slabše. Sobe se oddajajo po 300 dinarjev. Delavske mezde so se sicer izredno zvišale, uradniške plače pa niso dosegle višine, ki bi odgovarjale stroškom.

Parlament bi se moral predvsem pečati s socialnim vprašanjem. A mar to dela? Komunisti smatrajo za prazne marnje diskusije, ki se vlečejo med poslanskimi skupinami, pa še do tega ne pridejo, da bi se ugotovilo, če je pri glasovanju ministristvo doseglo kvorum ali ne. Oni se ne brigajo za prepise med strankami, ki se že mesece pulijo za vlado. Drži jih, ko gledajo, kako se obravnava osebna vprašanja bolj važno kakor pa organizacija nove države. Vsi, ki trpijo vsled nesorazmerja med zaslužkom in stroški za neobhodne potrebe, odobravajo kritiko komunistov. Oni sprejemajo njihov program kot poslednjo rešitev in zahtevajo nov ustroj družabnega reda, četudi nimajo še v tem oziru prav jasnih namenov. Posnemati hočejo vzored Rusije in uvesti diktaturo proletariata. Pripravljajo eksproprijacijo bank, rudnikov in tovarov v korist sindikatov. Se jim bodo mogoče uprli mali kmetički posestniki? Tega ne mislijo. Sploh bi jih pa pustili, da prosto obdelujejo zemljo v skupnosti po posameznih vaseh.

Starodavne zadruge, ki so res da sestavljene po rodovinah ampak vendar tako razširjene, da obsegajo naj-

večkrat cele vase, bodo znova oživele v komunističnem režimu. Saj še danes obstojijo bogate »zadruga« in kmetje se radi spominjajo tistih, ki so pred kratkim izginile. Pa se to: jugoslovanski prostovoljci, ki so se borili v Srbiji, Besarabiji za časa ruske revolucije pravijo, da so kmetje z novim ustrojem jako zadovoljni.

Ne prezirimo mi na Francoskem, jugoslovanskega komunističnega gibanja! Seznanimo se z njim v kon-taktu z maso. Vedimo, da črpa moči iz plemenskega starodavnega čuta, ki ga imajo vsi Slovani za zadrug-nost.

Jugoslovanski komunizem se prilaga na ostanke »Zadruga«, kakor se je ruski komunizem prilagel na ostanke »Mira«.

Njegov cilj je rešitev strahotne krize z drugačno delitvijo predmetov skupnega dela kakor se pa to vrši danes, in odprava špekulacije. V soglasju z italijanskimi komunisti obeta rešitev jadranskega vprašanja. S tem si bodo občinske avtonomije lahko svobodno izbirale narodnost. Proti polovičarstvu, ki ga pridigajo druge stranke, zastopa komunizem radikalne mere, ki naj bi pomagale iz vseh težav, in trdi, da so se te mere že obnesle v Rusiji, v velikem narodu vodilni vseh Slovanov.

Mementote, haruspices!

## Jadranske zmede.

Ekspert naše delegacije na mirovni konferenci, vseučiliški profesor dr. P. Šišić, je imel te dni z uredniki nekoga zagrebskega dnevnika razgovor, v katerem je dovolj iz-črpno označil položaj naše države. »Mnogo dela imam« — je dejal dr. Šišić — »toda kljub temu mi je prva skrb obelodanjenje dokumentov ki se tičejo jadranskega vprašanja, v hrvatskem prevodu. Potrebno je, da je naša javnost o vsem dobro obveščena, da ve, za kaj gre. Vesti o jadranskem vprašanju so bile pri nas čestokrat polne protislovij.

V knjigi, ki jo mislim izdati, izide tudi dobesedni prevod londonske pogodbe. Londonski pakt se napačno tolmači, če se misli, da daje Italiji pravico na aneksijo naših krajev, ki so v tej pogodbi omenjeni. Londonska pogodba ne daje Italijanom pravice do naših ozemelj. Francija, Anglija in Rusija, ki so to pogodbo podpisale, so se samo obvezale, da se na mirovnem kongresu zavamejo za to, da se prisodijo ti kraji Italiji.

Historijat o ultimatu v jadranskem vprašanju je dr. Šišić objasnij tako-le:

»Ultimat, ki so nam ga stavili za-

Kar se tiče stališča Francije in Anglije v jadranskem vprašanju, je treba poudariti to-le:

Zrtve, ki jih je v svetovni vojni doprinesla Srbija, so za nas v ino- zemstvu neprecenljiv kapital. Toda kljub temu, da so simpatije Angležev in Francozov na naši strani, je treba pomisliti, da ima Italija večji vpliv, ker se ž njo računa kakor z močnej- šim zaveznikom.

Lloyd George se je pogodil z Ita- lijo v vprašanju razdelitve turškega cesarstva in krajev v orientu. To je bil v gotovi meri vzrok, radi ka- terega so Angleži podpirali v jadrans- kem vprašanju Italijane. Kar se tiče Francije, treba pomisliti, da kokerira na obe strani, ker si hoče povsod pridobiti zaveznikov proti Nemcem. Francozi se boje, da bi se Italija obr- nila na nemško stran, boje pa se tudi izgubiti Ameriko in njeno podporo.

Sploh se lahko reče, da Angle- žem in Francozom neskončno za- vlačevanje rešitve jadranskega vprašanja zelo preseda. Zato se ga hočejo iznebiti čimprej in se malo ozirajo na način rešitve. Clemenceau je dejal našim državljanom v Parizu: Gospodje, vi imate prav, toda tako ne more biti Sicer nas to vprašanje zelo utruja. Nam je samo do tega, da se stvar čimprej reši. — To svrhu je torej imel ultimati.

Glede sanremske konferenca ni treba obupovati. Predvsem mora- mo pokazati, da smo složni. Na ta način se bomo v bodoče lahko izog- nili očitkom, kakor je bil n. pr. onl Clemenceaujev: Jam vem, da se za gotove zahteve bore samo Slovenci in Hrvati, dočim so Srbi pripravljeni pristati na naše predloge.

V kolikor se stvari tičejo Italija- nov, je pa zadeva sledeča: Italijani so se nadejali, da pride v naši državi do neredov. Zato so izkoristili vsa- ko našo nesoglasje in demonstracijo, da jo v svetu razglasio za začetek razpadanja Jugoslavije. V ta namen so upotrebljali tudi Saxsa in Fran- ka. Pričakovali so, da bodo mogli prekalislej ugotoviti, da naša država nima obstanka. Ko so uvideli, da se njihovo pričakovanje noče izpolniti, so nas hoteli oslabiliti celo s politično taktiko napram Madžarski. Toda Nittljeva politika tudi v tem oziru ni uspela.

Pri zaveznikih uživa naša država dober ugled. In to je važno. Zavez- niki danes vedo, da so strankarski spori in socialna gibanja v naši državi samo naravne posledice vojne. Vprašanje naše valute ne izziva v inozemstvu neugodnih vtisov, ker trpe vsled devalvacije danes vse evropske države.

Glavno je torej, da ne popustimo v nobenem oziru in da ostanemo složni. Samo na ta način nam bo mogoče kaj doseči.

Janko Olaser:

## Ivan Albrecht: Paberki iz Roža.

(Narodna knjižnica, snopč 16. V Ljubljani 1920. Natisnila in založila Zvezna tiskarna.)

Menda bi lahko rekel, da je po- stala koroška zemlja Ivanu Albrechtu druga domovina. Ni stopil na njo kakor mnogi izmed naših ljudi, ki so se ji približali mogoče sicer z lu- beznjo v srcu, a vendar s premalim razumevanjem, da bi jo bili mogli soditi prav: kati svet zase je Koro- škali Drugačni so tam ljudje, druga- čna je njihova zemlja in zgodovina ko naša, v drugih razmerah in pod drugimi pogoji so živeli in še živijo. Albrecht je postal domačin med njimi, videl je njihovo trpljenje in ni- liovo radost, spoznal njihove napake in vrline — in jih vžubil. In vse nje- govo literarno delo zadnjega časa poteka pravzaprav iz te ljubezni.

Izraz te ljubezni so tudi »Paberki iz Roža«. Zanimiva knjižica! Davni glasovi slovenstva, in sicer tistega

slovenstva, ki je najhuje trpelo pod tujim pritiskom, nam govorijo iz nje, sicer že močno pomešani s tujimi elementi, a vendar še naši v svojem bistvu. Zato nam je dvakrat zani- miva in z veseljem jo pozdravljamo!

Zbirka obsega šest narodnih prav- lice in eno legendo. Snov je nabrana na Koroškem in vseskozi diha lo- kalni kolorit. To daje vsemu nekaj svežega in z novim čarom in novo vabljivostjo oživila stare motive. Kajti sami na sebi so obdelani motivi več ali manj splošno znani, tako na primer: »povodni mož«, ki ga po- znajo menda povsod, ali pa »škop- njak«, ki pod imenom »škopnik« straši n. pr. tudi po Pohorju. Kljub tem skupnim črtam pa kažejo te pravljice mnogo posebnega, značil- nega za mišljenje in čustvovanje ko- roškega človeka. Opozorjam samo na neobičajno močno podčrtano se- ksualnost. Citajte med drugim n. pr. Kako je kmetica posodila svojega moža žalik-ženi in kako je kesneje isto svetovala sleherni nezadovoljni ženi: »Se dandanašnji se Rožanke baje rade ravna lo po tem nasvetu

(str. 55). Sploh igra seksualni mo- ment najvažnejšo vlogo skoraj v vseh priobčenih stvareh. Poleg tega bi omenil še habbejstvo, ki pa cveti sedyda tudi po drugih krajih; tako n. pr. vera v moč Kolomono- vih bukev (str. 43), strah, da se no- seča ženska lahko zagleda (str. 29) in podobne stvari.

Zanimivo bi bilo primerjati po- drobno, v koliko se te koroške prav- ljice razlikujejo od variant po dru- god; zanimivo tudi določiti, kaj in koliko je našel pisatelj med narodni. kako je iz nabrahlil fragmentov ustvarjal celote, kaj in koliko je pri- dejal iz svojega; vse to pa moram prepustiti seveda natančnemu pozna- valcu narodnega blaga, predvsem koroškega.

Navadnega čitatelja, ki hoče v prvi vrsti uživati, bo knjižica zani- mala samo kot leposlovno delo. In kot takega je bo brezdvomno vesel. Je zanimiva po svoji vsebini, pri- kupna po lehkotnem načinu pripo- vedovanja, napisana z ljubeznijo. Iz motivov, ki so se med ljudstvom ohranili večinoma samo fragmen-

tarno, nam je ustvaril pisatelj zaokro- žene enote. V tem oziru bi ga primer- jal Janzu Trdin, ki tudi svojih »bajk« ni prosto zapisal, ampak jim dal svo- lastno obliko. Vendar je po mojem mnenju šel Albrecht dalje in svoje pravljice bolj enotno zaokrožil in umetniško dovršil. Njegov jezik je živa narodna govorica, tuhtam rahlo pobarvana s provincijalizmi. Docela narodnemu duhu odgovarja rimejanje besed, a katerim fant (tukaj povodni mož) dvori svojemu dekletu: »Tvoja ročica, moja golobica. — malo se na- smeji, v posteljo poglej! Če je bela, bodi vesela; vsega bo dosti za malo sladkosti« (str. 23). Istotako odgo- varjajo narodnemu duhu različni dovtipi (n. pr. na straneh 35—37), dasi ne vem, če so vsi res tudi za- jeti iz naroda. Ponekod se mi zdi, da jih je dodal pisatelj; zlasti tam, kjer z njimi zaključuje pravljice in jih tako nekako poantira; tako n. pr. v »Pravljici o zvonu«, kjer pravi li koncu: »...marsikaka Selanka je medtem, že šla v Rim in se srečno vrnila« (str. 16). Pripovedovanje je preprosto, naravno gladko. Moti pa

me tuhtam ton, ker se mi zdi pre- malo pravilčen. V tem je, mislim, Milčinski ostal narodu bližji. Tudi bi se ponekod želel preciznejšega iz- razjanja; nič določnega si ne morem predstavljati ob stavku, kakor je n. pr. sledeči: »Ali tisto jutro je bilo tako čarobno, da so obdelale celo najbolj rdeče rože« (str. 7). Saj se zna izraziti pisatelj tudi drugače! Ci- tajte n. pr. opis noči, v kateri pri- čakuje Repička, vsa tresoč se od strahu in negotovosti, povodnjega moža: »Bilo je v poletju, noč svoja in tija — in v mesečino zatopljena je spala vas. Tupatam se je oglašil pes, zategnil in zavil, pa je zopet obinoknil, kakor da se je zbal česa sila hudega. V daljavi te šumela Dra- va« (str. 21).

To je Albrechtova prva knjiga v prozi. Zdi se mi ob njej, da mu je proza adekvatnejši izraz nego verz. V koncu bi omenil še nekaj: s svojimi »Paberki« je sestavil pisatelj tam, kjer edino more postati setev živa in plodonosna: na domači tleh. Tudi v tem oziru njegovo knjigo po- zdravljam.

## Igra s svetovnim mirom

Vprašanje igre s svetovnim mirom rušujejo danes zapadni zavezniki. Kaj se je zgodilo?

Kupovo in Ludendorffovo puštolovstvo v Berlinu, kjer sta hotela vzpostaviti meščansko, v resnici pa militaristično in viliemovsko vladno je omajalo moč dotedanje nemške republikanske vlade tako silno, da se red tudi po tem dogodku še ni povrnil v nemške pokrajine. Posebno težki nemiri so nastali v Porenju v ruhrski kotlini, na koje so zainteresirani Nemci — in antanta. To ozemlje je bilo po versalski mirovni pogodbi nevtralizirano. Da bi vzpostavila v teh krajih brez odlašanja red, je nemška vlada dala državnemu komisariju Severingu dovoljenje, da se za vzpostavitev reda posluži nemške državne brambbe.

Ko pa je nemška državna brambba prestopila nevtralnega pas, je nemška vlada prosila predsednika pariške mirovne konference za odobrenje nemške akcije.

Nemške akcije so se pa zmagovalci svetovne vojne Francozi nenakrat prestrašili in v strahu so začeli francoske čete zasedati porenjska mesta, da preprečijo na ta način morebitna presenečenja od strani Nemčije. Na to zasedanje Nemci niso molčali, temveč odločno protestirali, povdarjajoč, da se Francija igra s svetovnim mirom. Francija se zopet vključuje na versalsko mirovno pogodbo, ki določa, da ogroža svetovni mir on, ki vpadla v nevtralnega pas.

Francoska akcija pa ni prav nič povzročila ostalim zaveznikom. Angličani so se fotolistično podali v usodo, ki se ne da sremeniti. Treba je držati za zaveznikom. Italija seveda iz stališča človekoljubja, miroljubja in še ne vemo česa, daje Parizu razumeti, da njegove akcije ne odobrava. Wilson sporoča, da se Francija napram Nemčiji v Porenju obnaša tako kot Italija v jadranskem vprašanju. Zavezniki so torej silno jedini, vsled česar oblija Francijo strah par tisoč nemških čet. Zato začeta akcija, ki naj pokaže Nemčiji, koliko je še ostalo od antantne edinstvenosti in zvestobe.

Ta za najmanj pričakovane dogodke so torej prebrana od Nemčije. Francija jih pa gnoli.

Katera od obeh bolj ogroža svetovni mir?

## Vseslovenski trgovski shod.

V nedeljo dopoldne se je vršil v veliki dvorani hotela »Union« dobro obiskan vseslovenski trgovski shod. Prisostvovalo mu je okrog 700 trgovcev iz vseh krajev Slovenije. Shod je otvoril predsednik »Merkurja« g. Lilleg. Za predsednika je bil izvoljen tajnik trgovske in obrtne zbornice, dr. Windischer, za podpredsednika gg. Pilepič iz Zagreba, Strimecki iz Celja in Weixl iz Maribora. Regentu Aleksandru je bila poslana udanostna brzojavka. Vlado je zastopal sektorski svetnik dr. Marn, žezelno predsedstvo dr. Hubad, finančno upravo N. Savnik itd. Prisostvovali so nadalje zastopniki privatnih trgovskih in obrtnih organizacij ter zastopniki bosanske deželne vlade, ki so se udeležili tudi že sohotnega zborovanja.

Po pozdravnih govorih so referirali gg. inž. Serneck, Golob, Weixl, Zelenik, Jelačin, Hacin in dr. Mohorič o aktualnih trgovsko-obrtnih vprašanjih, nakar so bile sprejete resolucije, ki obsegajo med drugim:

1. V Beogradu naj se čimprej osnuje osrednji gospodarski svet, ki naj zastopa vse naše gospodarske kroge.

2. Čimprej naj se uredi finance in valuta, ker ti dve vprašanji ovirata celo naše gospodarsko življenje.

3. Slovensko trgovstvo odločno odklanja idejo donavske federacije, zahteva razveljavitev kmpenzacijskih pogodb in zahteva daljšo, da se čimprej sklenejo redne trgovske pogodbe.

4. Čimprej naj se uredi promet, kor je brez urejenega prometa normalna trgovina nemogoča. Ljubljana naj zopet dobi svoje železniško ravnateljstvo.

5. Trgovstvo odločno protestira proti politični strankarski korupciji pri nastavljanju in odpuščanju uradnikov. Daje obsoja nesposoben birokratizem, ki vlada v nekaterih naših inštitucijah in onemogočuje razvoj naše trgovine.

6. Za celo državo naj se osnuje enoten trgovski in obrtni zakon. Trgovstvo odklanja razširjenje srbijanskega zakona o »računama« na hrvatsko in slovensko.

Vse resolucije so bile sprejete soglasno z velikim odobravanjem. Po slučajnostih je dr. Windischer zaključil dobro uspešni shod. Zvečer se je vršil v hotelu »Union« živahen družabni večer, ki je dostojno zaključil trgovske prireditve.

## Vprašanje voj. posojil.

Med vojno je prejšnja avstrijska vlada deloma z dobro, deloma s hudo spravila vojna posojila med ljudstvo.

Vpregla je vse javne činitelje, da so agitirali za vojna posojila med ljudstvom. Tako so se v resnici pri nas podpisale precejšnje svote od zasebnikov in denarnih zavodov, občin itd. Vsi podpisovalci bi bili silno udarjeni, če bi država ne prevzela vojnih posojil.

Po St. Germainski mirovni pogodbi ni nobena nasledstvenih držav (— Avstrijska republika se ne smatra za nasledstveno državo —) primorana priznati obveznic avstrijskega vojnega posojila, ki se nahajajo na njenem ozemlju, ali ki so last njenih državljanov. Navzlic tej določbi morajo udeleženci zahtevati, da jih država štiti. Prvič odgovarja pravičnost, da država, ki podeduje kot delna naslednica prejšnje Avstrije bogato jugoslovansko ozemlje v svojo last, tudi prevzame del bremenov, ki so bila vezana s tem ozemljem. Da pa je bilo do prevrata obremenjeno z vojnim posojilom vse prejšnje Avstrije pripadajoče ozemlje, o tem ni dvoma. Večji del vojnega posojila se sicer ni razpisal po sklepu državnega zbora, temveč na podlagi cesarskega pooblastila, ki pa se je sestel državni zbor, je prejšnja posojila sankcioniral. Tozadevni sklepi državnega zbora so bili obvezni tudi za ozemlje, ki je sedaj del države SHS, navzlic temu, da so jugoslovanski poslanci proti predlogom glasovali.

Pa ne samo pravičnost zahteva, da prizna naša država vojna posojila, v kolikor se nahajajo na njenem ozemlju ali v posesti njenih državljanov, temveč tudi njen lastni interes. Če bi se naša država branila prevzeti jih v celoti ali vsaj deloma, bi bilo uničeni mnogo tisoč pridnih in varčnih državljanov, kar bi povzročilo znatni udarec gospodarstvu ter bi pomagalo razširiti nezadovoljstvo in mrznilo napram državi. Predvsem pa so oziroma na državni kredit, ki silijo vlado, da prevzame vojna posojila v svojo plačilno zavezo.

Do svetovne vojne je pri nas le malokdo nalagal premoženje v državnih papirjih, zlasti med kmetskimi ljudstvom so bile državne obveznice skoro nepoznane. Šele med vojno se je ljudstvo vsled velike agitacije začelo bolj zanimati za državne obveznice. Državi je tako naginjenje v prid, ker je zanj mnogo koristnejše, da si pridobiva denarna sredstva za svoje potrebe med lastnim ljudstvom, nego v tuji državi, kamor mora obresti plačevati v dragi tuji valuti. Če se zaupanje našega ljudstva do državnih papirjev z uničenjem vojnega posojila do cela podere, potem je tudi malo upa, da bi se še kdaj udeležilo v večji meri podpisovanja posojil, ki jih bo država še mnogokrat potrebovala.

Ni manj važen nego notranji kredit države, je njen kredit na zunanji. Če se država odteguje svoj dolžnosti, potem tudi inozemstvo, kojega dobro mnenje o nas zelo potrebujemo, ne veruje v nas in nam odreka kredit. Vsi ti razlogi govorijo za to, da mora država priznati vojna posojila svojih državljanov. Doslej v tem oziru še nismo slišali odločne besede, treba bo torej, da vlado pripravimo do tega koraka.

A. o.

## Lepa propaganda.

V 87. šte. »Jugoslavije« priložen članek »Iz kronike naših neodrešenosti« jasno osvetljuje vsa kaproška in birokratsko neusmiljenost ter kratkovidnost naših obmejnih organov. Le naj zatiralo tihotapstvo z vso strogostjo, ljudstvo na obeh straneh jim bo za to hvaležno. Nikar pa naj ne odbija ljudstva iz zasedenega ozemlja s svojimi šikanami. Ali se res ne bomo nikoli več rešili avstrijske vzgoje? Kdor gre v zasedeno ozemlje, spozna takoj, da ljudstvo tam nima nobenega zaupanja v Jugoslavijo. Laški agenti in drugi tenat elementi vodijo vztrajno propagando za Italijo in že zdaj gre za njih celo truma ljudi. »Kaj Jugoslavija«, pravijo, »je pogledite, prejšnji avstrijski birki jih vstrajujejo naprej, stari lumpi sede na visokih stolčkih in tlačijo ubogo ljudstvo.

Jugoslavija je ena najbolj nazadnjaških držav, kjer je žandar še vedno Bog. Prej jih je tlačil Nemec, sedaj jih tlačijo Srbi. Hrane primanjkuje, draginja strašna, njih denar nič ne velja in ne bo nikoli nič veljal, saj dobiš za eno liro 8 K itd. Pa še vse to ne bi omajalo njih vere v novo državo — čeprav je deloma resnično — da ne bi okušali na lastni koži stare avstrijske pesti. Naj povem te en zgled.

Kmetu Ludviku Matičiču je umrla žena. Da bi plačal vse stroške, je šel v svoj gozd, ki ga preseka demarkacijska črta. Dobil je laško legitimacijo, da sme sekati ob demarkacijski črti. Da je treba imeti tudi jugoslovanskega, siromak se vedel ni. Dobila ga je patrulja finančne straže. Odgnala nlega z vozom in voli v Cerknico. Nlega so izpustili, vole so pa lepo prodali. Vse dokazovanje, ni pomagalo nič, čeprav je bilo več kot očividno, da se tu ne gre za tihotapstvo. Brokrat je »trd, neomajen mož jeklen«, kadar je treba, da napravi kako krivico. Človeku nehoti siliti huda beseda na jezik. Za to ve obmejni komisar. Ali je res slep? Ali res misli, da bo s tem škodil Italiji? Taki slučaj so najboljše propaganda za Italijo. Zakaj se ne zavzame za takega siromaka? Paragraf je mrtev. Le ljudstvo je treba malo poslušati, kaj govori. Kdor razume, temu dosti. Eden, ki živ do!

## Francosko - jugoslov. trgov. zbornica v Parizu

Leta 1917. se je v Parizu ustanovila ob sodelovanju francoskih in srskih političnih in gospodarskih faktorjev francosko-srpska trgovska zbornica (chambre de commerce franco-serbe). Že tedaj se je, kakor kaže člen 14. statuta te organizacije mislilo na stike z jugoslovanskimi deželami. Lansko leto se je sklenilo, vpoštevati izpremenjeni politični položaj ter preosnovati zbornico v francosko - jugoslovansko (chambre de commerce franco-yougoslave). V gospodarskem oziru le namen te zbornice, širiti in poizlabiti gospodarske stike med Francijo in Jugoslavijo ter pospeševati medsebojne praktične kupčijske zveze. Francoski trgovski krogi moreto dobivati vseh vrst informacije o naših prilikah, obratno te institucija na razpolago našim trgovskim interesentom. Prizadevanje francosko - jugoslovanske zbornice zlasti tudi meri na to, da se vzpostavi redna pomorska zveza med Marseillom in jadranskimi pristanišči. Zbornica si je postavila kot prvo točko svojega programa: Pospeševanje ustvaritve in poglobitve industrialnih, trgovskih, finančnih, tehniških, literarnih, intelektualnih zvez med Francijo in Jugoslavijo. Naše zbornice v Beogradu, Sarajevu, Zagrebu in v Ljubljani so imenovale že svoje zastopnike za predmetno trgovsko zbornico v Parizu, ki se v kratkem pretvori v franco-jugoslovansko. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je imenovala na povabilo te zbornice za svoja zastopnika gospoda Fridrika Juvančiča, profesorja in člana naše delegacije v Parizu ter svojega predsednika gospoda Ivana Kneza. Naslov zbornice v Parizu je za sedaj: Chambre de Commerce franco-serbe. Pariz, 14 Rue Chauveaux-Lagarde.

## Beleške.

Bilo bi dobro posnemati. Pariski »Fizaro« poroča ta-le resnični dogodek iz malhneza restaviranja, kjer je stalo svoj čas kosilo 2 franka ...

Stalen gost si naroči orešek masla h kruhu. Oostilničar ravnokar toži svojim stalnim gostom kako se vse draži, maslo mora plačevati na trgu od včeraj naprej že po 15 frankov in le primoran podražiti ceno za 10 santimov pri orešku.

Gost, inženir, izvleče iz žepa malo pisemskega tehtnika, jo postavi na mizo, pogleda če inštrument horizontalno stoji in položi maslo na tehtniko.

»Poglejte, gospod oštr, orešek mi računate po 40 santimov, maslo tehta malo več kakor 2 in manj kakor 3 grame. Vi prodalate torej po 150 fr. maslo, ki ga plačujete na trgu po 15«.

Neprijetna kontrola, ki si je ni izmislila ljubljanska dražniska anketa!

**Zahtevajte »Jugoslavijo« v vseh gostilnah, kavarinah in brivnicah!**

## Jugoslavija.

### Demokratska posvetovanja v Zagrebu.

Zagreb, 13. aprila. (Izvir. poročilo.) V Zagrebu se mudita dr. Kramer in dr. Žerjav. Tekom današnjega dne so se vršila ponovno posvetovanja med njima in drugimi voditelji demokratske stranke, ki se mude v Zagrebu. Konference se tičejo notranjega položaja zlasti nove situacije, ki je nastala vsled ponovljenih pogajanj med vlado in Draškovičem kot zastopnikom demokratske stranke. Kakor poroča »Domovina«, bi bili demokratski pripravljeni pristati na koncentracijo pod pogojem, da obdrže radikalni ministristvo predsedstvo, odstopijo notranje ministristvo njim, pokrajinske vlade pa se nevtralizirajo.

### Radiceve teorije v praksi.

Zagreb, 13. (Izvirno poročilo.) Na vesti, da je vlada kupila nadbiskupovo posestvo v Maksimiru, se je zbralo v maksimirskem parku in gozdu 200 seljakov iz zagrebske okolice in si začelo meniti nič tebi nič posestvo deliti. Ko pa je prišlo redarstvo in jim ukazalo, naj prekinijo s svojim delom in jim slede v mesto, so se jim predali brez odpora. Šli so v mesto pred policijsko ravnateljstvo, tam so si izbrali deputacijo, ki jo je peljal potem policijski ravnatelj k podbanu dr. Potocnjaku. Ko jim je podban razložil, da je njihovo ravnanje nepravilno in jih opozoril, da bodo itak po agrarni reformi dobili zemlje, kolikor je bodo lahko obdelovali, so se seljaki mirno razšli.

### Beograd za Reko.

LDU Beograd, 12. Danes popoldne je imela Jugoslovenska Matica

## Razna poročila.

### Rennerjev odhod iz Rima.

LDU Rim, 12. aprila. Državni kancelar dr. Renner je danes zapustil Rim. Na kolodvoru so se od njega poslovili ministrski predsednik Nitti, državni podtajnik v zunanem ministristvu Sforza, bivši minister Tittoni in druge licnosti. Pred odhodom vlaka se je državni kancelar razgovarjal z ministrskim predsednikom in drugimi osebami in je izrazil svojo zahvalo za sprejem in za dosežene uspehe potovanja. Ista čustva je državni kancelar izrazil pri sprejemu zastopnikov italijanskega časopisa.

LDU Rim, 12. aprila. Državni kancelar dr. Renner in njegovi spremljevalci so nocoj odpotovali. Mudili se bodo po en dan v Firenzi in v Benetkah.

Nemčiji rok za odpoklicanje čet podaljšan.

LDU Berlin, 13. aprila. »Vossische Zeitung« javlja iz Londona: Nemčiji je bil rok za odpoklicanje čet z nevtralnega pasu podaljšan za en teden.

Wilson bo posredoval tudi v francosko-nemškem sporu.

LDU Pariz, 12. aprila. Listi poročajo iz Washingtona, da je predsednik Wilson v razgovorih z diplomati izjavil, da vztraja na svojem stališču, da je načelna stvar Nemčije, vzpostaviti na svojem ozemlju red in mir. Francosko-nemški spor je resno vprašanje, toda predsednik mora najprej počakati na izvajanja francoske vlade, preden se izjavi o tem špecijalnem dogodku. Splohi namerava Wilson v prihodnjih 24 urah odpotovati Franciji noto.

Angleško-francoska nesporazumitost.

LDU London, 12. aprila. V odgovoru na vprašanje je minister Bonar Law v poslanski zbornici izjavil: Med francosko in angleško vlado je prišlo do nesporazumitosti, ki ga angleška vlada zelo obžaluje. Izmenjava not med Londonom in Parizom opravičuje mnenje, da obe vladi bolj kot kdajkoli priznavata potrebo, ohraniti pri ureditvi važnih vprašanj prisrčni sporazum. Konferenca zaveznikih ministrskih predsednikov bo brezdvomno potrdila popolni sporazum obeh vlad in za bo utrdila. Bonar Law je končno formalno ugotovil, da v kabinetu ni nesporazumitosti.

### Nova boljševiška ofenziva.

LDU Varšava, 12. aprila. Brezlično. Poročilo o vojaškem položaju z dne 10. aprila: Boljševiški napad je na vsej fronti zadobil značaj ofenzive. Boji so bili zelo hudi. Boljševiki so postavili v boj mnogo topništva in oploplni avtomobilov. Po krvavih bojih se je napad na vsi frontah črti izločeval.

sestaneke, kjer se je sklenilo, da se v nedeljo, dne 18. t. m. v Beogradu vrši veliko zborovanje za Reko. Na tem shodu bodo govorili zastopniki vseh političnih strank. Zborovanje se vrši na velikem trgu pred knezevim spomenikom in gledališčem. Zanimanje za shod je tukaj zelo veliko, in se pričakuje, da bo ves Beograd edinstveno nastopil za jugoslovansko Reko. — Tudi iz notranosti Srbije prihajajo vesti, da se delajo velike priprave za shode po vseh mestih in večjih krajih, kjer bo vsa dežela složno nastopila za naše Primorje in Reko.

### Solit za naš Jadran.

LDU Split, 12. aprila. V nedeljo je bila v Dubrovniku javna skupščina, kateri je predsedoval upravitelj jadranske banke Ojivici. Obrazložil je nevarnost, ki preti Jugoslaviji zaradi dileme: »Skader ali Reka«. Za njim sta govorila dr. Ljubo Pitarevič in dr. Ljubo Leontič, ki je naglašal, da moramo odbiti današki dar Skader. Ne smemo biti tlačitelji onih, ki se tudi sami bore za svojo neodvisnost in svobodo. Socialist dr. Vukasović je poudarjal, da ne smemo slediti Italijanom na imperialističnem potu. Gospa Sillakova iz Sarajeva je pozvala ženstvo: Ako bi hotela usoda, da bi morali žrtvovati Reko, tedaj naj jugoslovanska mati ob zibelki otroka ne prebne peti pesmi o Reki, kakor srska matka ni prenehala peti pesmi o Kosovu, dokler je ni izpela. Po govoru prof. Lovričevića je predsednik shoda prebral resolucijo, ki so jo sprejeli z viharim odobravanjem in katera zahteva od vodilnih krogov, naj nikdar ne popuste v reškem vprašanju.

### Obsojeni zarotniki proti Hortyju.

LDU Budimpešta, 12. aprila. Kazensko kot izjemno sodišče je danes v procesu radi kompota proti življenju državnega upravnika Hortyja izdalo razsodbo. Vsi štirje obtoženci: strojni inženir Stefan Mautner, učitelj Jožef Slatny, instalater Ivan Kodylek in privatni uradnik Feldner so bili obsojeni na smrt na večalih. Državni upravniki je obtožence pomilostil in kazni izpremenil v dosmrtno ječo.

### Časnikarji v San Remu.

LDU Rim, 12. aprila. Agenzia Stefani razširja noto, po kateri je izključeno, da na bodoči konferenci v San Remu novinarji ne bi imeli pristopa. Časopisju bodo šli v San Remu ravno tako na roko, kakor v Londonu.

### Wilson zopet holan.

LDU Haag, 12. »Nieuw Courant« javlja iz New Yorka: Govori se, da je predsednik Wilson onemogel. Nejasna poročila iz Bele hiše potrjujejo to vest. Predsednik je ukinil svoje dnevne avtomobilske vožnje. Nadalje poročajo, da se prihodnih deset dni predsednik ne sme baviti s važnimi vprašanji, da ne sme sprejemati ministrov in da mora ostati v posteli.

V Nemčiji je še 200.000 ruskih ujetnikov.

LDU Lyon, 13. aprila. Vršijo se pogajanja za povratek 200.000 ruskih vojnih ujetnikov, ki se še nahajajo v Nemčiji in 300.000 do 400.000 vojnih ujetnikov osrednjih vlasti, ki se nahajajo v Sibiriji in Turkestanu. Repatriacija se prične v najkrajšem času. Poljska je že dovolila prost prehod za te vojne ujetnike.

V Jeruzalemu še vedno tepejo Jude.

LDU London, 12. Poroča se, da so se v Jeruzalemu ponovili težki izgredi proti židovskemu prebivalstvu.

### BORZA.

LDU Dunaj, 12. aprila. Nemška marka 429, švicarski franki 382, francoski franki 1875, italijanske lire 825, angleški funti 850, dolarji 210, novi dinarji 578-625.

LDU Curli, 12. aprila. Devize: Berlin 10.40, Pariz 34, Milan 21.30, Praga 8.90, Dunaj 2.85.

LDU Zagreb, 13. Dolarji 148-152, avstrijska krona 66-68, čehoslovaška krona 195-205, 20kronski zlati 565-575, francoski franki 1000-1100, nemške marka 285-300, težji 260-270, lire 580-670.

## Dnevne vesti.

### Ljubljana.

**Povišanje takse za potne liste.** V vsakem oziru je postopanje politične oblasti glede izdaje in vidiranja potnih listov — pod vsako kritiko. Ne samo, da je potujoči človek podvržen nešteti sekaturam, predno zamore dobiti potni list, sedaj so še znatno povišali takso za potne liste in vizume. Včeraj so potniki, ki so iskali potne liste, začudeno gledali, ko jim je slavno policijsko ravnanje predstavljalo naslednji feriman v povsem birokratskem štilu: »Gospod minister za notranje zadeve je z razpisom z dne 15. marca 1919. odredil: »Potni list velja normalno za vso dobo, pa katero je bil izstavljen ter se more rabiti tudi za večkratno potovanje. (Hvala Bogu! Policija je uvidela sekature glede enkratne veljavnosti potnih listov. Mala olajšava. Citamo dalje. To je pa atentat na žep: »Za vsako potovanje pa mora biti potni list vidran od one oblasti, ki ga je izstavila oziroma od politične oblasti stalnega bivališča... Navodila glede takse so v pripravi, do prejema istih pa naj se pobira za vizum 10 dinarjev (40 kron). Poleg koleka torej še 40 K vsakokrat!

**Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda«** v Ljubljani naznanja vsem p. t. podružnicam ter p. n. gg. prijateljem in prijateljicam C. M. družbe, ki s skrbjo povprašujejo, če bo »Družba« še obstala in delovala za prosveto naroda, to-le: »Družba« obstoja in mora obstati, ter s podvodom energije delati, če hoče slovenstvu rešiti, kar se rešiti mora. Ona vzdržuje še 30 učiteljev in otr. vrtnaric. Kdo naj prevzame to breme, kdo naj krmi s hrano prosvete one tisoče otrok, ki jih neguje teh 30 učiteljev in vrtnaric? Družba živi, ker mora živeti, deluje, ker mora delati, da ne poginejo oni, ki so kri naše krvi, ki bi bili sicer zapisani smrti. Kdor ima srce in rodoljubni žut, delaj za C. M. družbo!

**Jugoslovanski poslanik v Pragi** g. Ivan Frišar se je odnehal včeraj v Cerklje na Gorenjskem. Koncem tega tedna se vrne zopet v Prago.

**V narodne namene.** Pokojni g. Josip Lenče, gostilničar v Ljubljani, je v svoji oporoki volil v narodne namene te svote: »Družbi sv. Cirila in Metoda« 50.000 K; »Glasbeni Matiji« v Ljubljani 10.000 K; »Ljubljanskemu gasilnemu društvu« 2000 K; »Pevskemu društvu »Slavec« 2000 K; »Pevski družbi »Ljubljanski Zvon« 1000 K; »Učiteljskemu konviktu« 1000 K; »Dijalskemu podpornemu društvu »Radogoj« 5000 K; mestnim revežem ljubljanskim 2000 K; revežem na Bledu 1000 K; Marijanišču v Ljubljani 1000 K; ustanovi za ubožne obrtnike slovenske narodnosti 10.000 K.

**Poverništvo za notranja dela.** Gospod poverjenik za notranje prof. Remec sprejema stranke od 12. t. m. nadalje le v ponedeljek, četrtek in soboto od 11. do 13.

**Visokošolske vesti.** Deželno-sodni svetnik g. dr. Metod Dolenc je imenovan za rednega profesorja kazenskega prava in kazensko-pravnega reda na juridični fakulteti v Ljubljani, kustos geološkega oddelka zagrebškega narodnega muzeja g. dr. Marjan Salopek pa za izrednega profesorja geologije in paleontologije na filozofski fakulteti v Ljubljani.

**O veseljenem in podobnih davkih.** V Jugoslaviji z dne 11. aprila nekdo piše o veseljenim davkom. Navet, da bi se davek predpisal le za plesne in zabavne veselice, je prav umesten. Naj se res tak davek ne zahteva od koncertov in tudi ne od veselice, ki se prirejajo v narodne ali dobrodelne namene. Prav bi pa tudi bilo, ko bi se znatno povišali pasji davek. Teh živali je prav veliko v mestu in to večinoma v zabavo. Kdor ima toliko premoženja v teh hudih dragih časih, da si to zabavo vzdržuje in psa krmi, ima gotovo tudi toliko preveč v žepu, da lahko davek plača. Izvzeti naj bi bili eventuelno le psi-čuvaji.

**Semenski krompir oddaja** Slovenska kmetijska družba v skladišču Turjaški trg 3 tudi neudom po 4 K 50 vin, kilogram. Vreče je prinesli s seboj.

**Slepar.** Delavka Marija Kovačič iz Jaske se je v Karlovcu seznanila s trgovcem Stefanom Vinčec-em, pristovcem sotrudnikom. Zapala mu je 300 K denarja in v njegov hišnišnik mu je shranila ameriške devije, vredne 1000 K. Ko sta prišla v Ljubljano je Stefan Vinčec pobegnil z denarjem in devij.

**Petindvajsetletnica potresa.** Danes poteče 25 let, odkar je nesrečni potres uničil velike dele Ljubljane. Mnogo Ljubljancev se še sedaj z neprijetnimi občutki spominja onih neprijetnih dni.

**Cirkulacija napačnih 20 K bankovcev.** Ljudska posojilnica v Ljubljani je ugotovila, da krožijo v prometu 20-kronski bankovci avstro-ogrske veljave, ki nosijo ponarejene a nekoliko zamazane koleke s stam-piljo »Ljudska posojilnica v Ljubljani« dočim je njena uradna štampilja »Ljudska posojilnica, reg. z. z. o. z. v Ljubljani«.

**Stavka tobačnih delavcev v Ljubljani.** Kakor smo že javili se je pričela včeraj ob 8. jutraj stavka kvalificiranih delavcev, profesoristov v ljubljanski tobačni tovarni. Stavkajo samo moški, okoli 200 po številu. Na delo je došlo samo okoli 22 delavcev, dočim so drugi ostali pred tovarno ter opazovali. Delavke brez razlike stranke in organizacije so šle vse na delo. Stavka je predvsem stavka solidarnosti z Bosno. Profesoristi zahtevajo izboljšanje temeljnih plač. Delavstvo, organizirano pri krščansko-socialni zvezi, odklanja stavko iz komunistično-političnih ozirov. Do izgrediv in nasilja ni prišlo.

**Cvetoča doba laškega jezika** vlada sedaj v Ljubljani pred kavarno »Stone«. Čudna zalega se shaja v našem mestu: veržniki, tihotapci in navijalci cen vseh veroljupovodov in narodnosti. To ti je pravi bazar! Prav primerno bi bilo lokale v našem mestu tuintam tudi čez dan preiskati. Našlo bi se v njih najbrže markski zanilivga, kar bi kazalo nemudoma izgnati čez mejo!

**Policijska straža** tako je včeraj komentiral avditorij razprav dež. sod. netočno prisotnost in prihod policijskih odizov k razpravam deželnega sodišča. K neki razpravi so bili povabljeni tudi policijski organi, a se niso povabili točno odzvali. Moral so po nje telefonirati. Dvornik svetnik Rezaliv pripomni: »Policijske prihajajo!« »Se vidi, da med moštvom na policijski ni nekaj v redu!« K tem opazkam pripomni poročevallec, da bi bilo bolj umestno, voditi točnost glede službe, kakor podeljevati nosove poročevalcem časopisov. V Jugoslaviji, osvobodjeni celotni svobodnih ljudi, je vsaj tiskovni zakon modernější, J. D.

**Začetek simfoničnega koncerta** je točno ob osmih, ne pa ob pol osmih kakor je bilo objavljeno. Slavno občinstvo se najviljudneje naproša, da pravočasno zasede prostore, ker se med izvajanjem dohodit zaklenejo.

**Društvo drž. uslužbenecv** kraljeva SHS v Ljubljani ima nujno odborovo sejo v četrtek, dne 15. t. m. zvečer v občinskem lokalni. Polnoštevilo! Predsedstvo.

**Vsi snužateli ljubljanske univerze,** ki jih podpira »Podporno društvo jugoslovanskih akademikov v Ljubljani«, morajo predložiti do 15. maha t. l. kolokvijska spričevala omenjenemu društvu, Odbor.

**Pevci »Slavec«** se vabijo k čimvečji udeležbi pogreba umrlega g. Josipa Lenče, katerega se udeležimo z zastavo. Zbrališče ob pol 4. uri pop. v Narod. domu.

**Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** v sredo zvečer skupna skušnja. Naj prav nihče ne manjka! Pevovodja.

**Občni zbor društva finančne straže** na Slovenskem se vrši dne 13. maja 1920 v dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Začetek točno ob 10. uri dopoldne. Tovariši, udeležite se zborovanja polnoštevilo. Na zborovanju se vam obelodani od ministrstva financ v Beogradu redigirani projekt našega novega pravilnika.

**Izgnan italijanski tihotapec.** Iz kraljeva SHS je bil izgnan italijanski tihotapec tobaka, kamnosek Anagnello Uldrico, iz Massa Carare. Tihotapl je z tobakom. Skandal je, da ga je pri tem podpirala njegova ljubica Marija Stanovec, Slovenka-Ljubljanka.

**Velik vlom na Viču pri Ljubljani.** Ze tobačne delavke, ko so včeraj prihajale na delo, so govorile o velikem vladu, ki se je izvršil na Viču. V trgovino »Lahinja« Agnola so po noči v prodajalno skozi občestno okno udrti neznan storilci-vlomilci. Iz blagajne so odnesli 5000 kron ter razno drugo blago.

**Velik vlom.** V noči od 10. na 11. aprila je bil izvršen v mešani trgovini v Spodnji Šiški velik vlom. Neznani storilci, praktični poznavalci

lišnili razmer, so vlomili v prodajalno. Iz železne blagajne so odnesli 22.000 K denarja, med drugim bankovce za 4000 K. Hkratu so odnesli iz trgovine razno manufakturno, specerijsko in galanterijsko blago. Vso škodo cenijo na 40.000 K. Storilci so neznani.

**Dražba.** Državna žrebčarna na Selu pri Ljubljani prodaja dne 30. aprila 1920 ob 10. uri na javni dražbi približno 1000 kg kislega zelja in repe.

### Maribor.

**Opozorjamo na telovadno akademijo Sokola** v Studencih. Vrš se 17. t. m. ob 20. uri v vseh prostorih Narodnega doma.

**Velik ljudski koncert** v prid filiaški kuhinji v Mariboru se vrši 16. t. m. ob 20. uri v Odtovni dvorani. Sodelovalo bo 120 pevcev in pevč ter 50 godbenikov Divljijske godbe. Predprodaja vstopnic pri g. Zlati Brišnik v Slovenski ulici.

### Celje.

**Koncert v mestnem vrhu** se vrši od sedaj naprej vsako nedeljo od 11.—12. ure v prid »Olepševalnemu društvu«.

**Celjske govorice.** Po Celju se splošno govori, da so pred kratkim zaplenili nekemu trgovcu milijonariu C. 3 vagone slanine in trzovcu S. več manufakturnega blaga, toda kmalu nato so bile zaplenitev zopet razveljavili. Isto se govori o trgovcu M. To so samo govorice, kateri istinitost se ne da kontrolirati. Ljudje pravijo, da je dotična slanina že v Avstriji itd. Ker se ljudstvo mogoče po nepotrebnem razburja, zahtevamo pojasnila.

### POTRDIŠTEV HONORARNIH PROFESORJEV NA LJUBLJANSKI UNIVERZI.

Ministrstvo prosvete kraljeva SHS, Hrvtov in Slovencev v Beogradu je potrdilo za honorarne profesorje (ozir. nastavnike) na ljubljanski univerzi:

1. na juridični fakulteti: g. dr. Milana Škerija, dvorno-sodnega svetnika, za trgovsko in menično pravo; g. dr. Janka Polca za kazensko pravo in jugoslovansko pravno zgodovino; g. dr. Stanka Lapajneto, odvetnika v Krškem, za kazensko pravo; g. dr. Bogumila Senekoviča, ravnatelja oddelka ministrstva za prehrano v Ljubljani, za upravno pravo in g. dr. Henrika Stesko, okrajnega glavarja, za upravno pravo;

2. na filozofski fakulteti: g. dr. Ivana Lunjaka, bivšega profesorja na univerzi v Odesi, za klasično filozofijo; g. dr. Josipa Pibenbacherja, gimn. prof., za latinski proseminar in latinski kurz za absolvente realk; g. dr. Josipa Debeveca, gimn. prof., za grški proseminar;

3. na tehniški fakulteti: g. Ivana Arha, dvornega svetnika, za zemljedelstvo;

4. na medicinski fakulteti: g. dr. Pavla Grošlja, lic. prof., za biologijo;

5. na teološki fakulteti: g. dr. Josipa Antona Učiča za moralno teologijo; g. dr. Gregorja Rožmana za kanonično pravo; g. dr. Josipa Demšarja za pedagogiko in katehiziko; g. dr. Mihaela Opeko za homiletko; g. Stanislava Premerja za cerkveno glasbo; g. dr. Franca Kimovca za krščansko arheologijo in cerkveno umetnost in g. dr. Ivana Fabljana za sistematično dogmatiko.

### MEZDNO GIBANJE ODVETNIŠKIH IN NOTARSKIH URADNIKOV MARIBORSKEGA OKROŽJA.

Odbor društva odvetniških in notarskih uradnikov mariborskega okrožja je izvršujoč sklepe občnega zbora pri seji dne 1. t. m. soglasno sklenil, da se prične dne 8. 4. 1920 s pasivno resistenco in če treba tudi s splošno stavko v vseh odvetniških in notarskih pisarnah. To naj bi bilo zadnje sredstvo v dosegu vsaj prilično takih prejemkov, kot jih dobivajo državni nastavlenci.

Ker pa zna biti ta korak usodepoln toliko za odvetnike in notarje, kakor za posameznike njili osobja, se odbor ni čutil upravičenega tozadnji splep občnega zbora dati takoj do skrajnosti izvesti.

Zato je sklical na večer 8. 4. 1920. stanovski sestanek v restavraciji pri stari pivarni, kojega so se udeležili v imenu slovenskih koncipientov štirje kandidati, vsi pisarnovodje ter številno odposlanstvo ostalega občja oholega spola, skupaj 43 članov.

Po dvehurnem zanimivem in večkrat burnem razpravljanju so vsi navzoči člani soglasno sklenili, da se vsem odvetnikom in notarjem izloči odložitve spomenke, v kateri se

zahteva, predvojno plače v predvojni valuti, torej nekako 10 K današnje papirnate valute za 1 K predvojno zdrave valute.

Po tem ključu bi dobivali naprej zmožni koncipienti in pisarnovodje 2000 K, perfektne strojepeške ali stenografi 1000 K, začetnice 500 K ali pa oskrbo v naravi, ostalo osobje pa sorazmerno po zmožnosti in uporabnosti. Ti prejemki so še precej nižji, kot jli prejemale državni nameščenci sličnih kategorij.

Ako odvetniki in notarji teh opravičenih zahtev ne morejo ali nečejo sprejeti do 15. t. m., prične s 16. t. m. po vseh pisarnah pasivna resistenca in ako bude potrebno s 1. 3. 1920 splošna stavka.

Glede opravičenosti teh zahtev le vsi 43 navzočih soglašalo in je bil tozadevni sklep soglasno sprejet. Je glede 6. točke spomenice namreč, da se že 16. 4. začne s pasivno resistenco oziroma 1. 5. 1920 s splošno stavko, sta dva koncipienta za nju lastni osebi ugovarjala, ker pa sta ostala dva koncipienta kot zastopnika sotovaršev in vsi navzoči temu nasprotovali, je bila spomenica na gg. šefe tudi v tej točki sprejeta in takoj odposlana.

Dne 15. 4. 1920 ob 6. uri zvečer ima odbor sejo, da razpravlja o izjavah gg. šefov in o potrebi ter načinu izvršitve pasivne resistence oziroma stavke.

Maribor, dne 10. aprila 1920.

Odbor.

### Gledališče.

**Iz gledališke pisarne.** Ker ostane operno gledališče za nedoločen čas zaprto, blagovolj vzeti p. n. občinstvo na znanje, da se denar za kupljene vstopnice za predstavo »Faust« ki se je imela vršiti dne 9. t. m. in »Prodano nevesto«, ki se je imela vršiti 10. t. m. vrne pri dnevi blagajni opernega gledališča v sredo, dne 14. t. m. od 10. do pol 1. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne.

### REPERTOAR LJUBLJANSKEGA GLEDALIŠČA.

#### Drama.

14. aprila, sredo, Salome - Slepč, izven abon.

15. aprila, četrtek, Salome-Slepč, abon. B.

16. aprila, petek, Golgota, ab. E.

17. aprila, sobota, Salome-Slepč, abon. A.

18. aprila, nedelja, popoldne Trnjulica, izven ab., zvečer Salome-Slepč, izven abon.

19. aprila, ponedeljek, Golgota, abon. B.

20. aprila, torek, zaprto.

21. aprila, sredo, Salome-Slepč, abon. C.

#### MARIJONETNO GLEDALIŠČE.

V četrtek 15. aprila »Obuti maček« ob 5. uri popoldne.

## Književnost in umetnost.

**Koncert Lovše-Golla.** Glas g. Lovšetove je prikladen za lahkotni slog bolj lasnih pesmi, v katerih naravnost brilira, n. pr. Skriancov: »Pomladne noči«, v kateri vetrček ljubezljivo veje skozi celo lubko pesemco, in ki spominja takoj na Sindogovo »Pomladno žumenje«. Nov. Korojev samospev »Jaz se te bom spomnila« ne učinkuje ob enkratnem slišanju: slika nekako bolešno vrvenje ranjenega devoličnega srca in duše. Orizogova »Kozlički plešejo« je zelo fina pesemca, polna humorja z naravno dušno razpoložnostjo, ki človeka takoj potegne seboj. Zelo lahkega sloga, za g. Lovšetovo kot nalašč je Chaminadejeva »Poletie«, žal pa manjša muzikalna vrednosti. Ravnotako Dontzettijska arila, v kateri kaže pevka svojo dovršenost v koloraturnem oziru; do mojem mnenju so take arile že preživele svoj čas. Vse navedene pesmi so — kakor rečeno — kot nalašč ustvarjene za glas g. Lovšetove.

A sedaj obrnimo pozornost na Lajlovičovo novost »Begunka pri zibeli«. Njeno čustvo oblake bolest. Slika Ti ravnokar minole čase vojnega hrumenja — skozi in skozi moderna pesem, polna divnih krasot. Sliši lahko zvonjenje o lepih mirnih časih, a to zvonjenje se izpremeni v žarobne vznemirajoče akorde, ki provzročijo v duši žalost in — solze. To je bolešno zvonjenje v nizkih akordih, vztrajno močnejše in močnejše, zvonjenje nesrečnih in preganjenih... Tu je tekst in glasba eno! Zdi se pa da take pesmi niso za glas g. Lovšetove, ki vsekakor zahtevajo otožnejši, temnejši timbre. Vendar neno predavanje ni kalilo dušnega ravnotežja. Gospa Golla-Koblerjeva je rešila svojo težko nalogo prav dobro. Nie spremljevanje se je povzpelo na vrhunc pri Lajlovičevi »Begunki«, ki me je ganila do solz. Ravno tako me je zadovoljila pri solističnem nastopu. Izbrala si je komade najresnejšega značaja. Skladbe Debussya zahtevajo natvijo zrelost glede prinašanja fines. Chopinova sonata zrelost glede tehnike in globokega umevanja, v Bach-Lirsovih varilacijah mora izralka premagati grozovite težkoče na tako lahke način kot je to storila g. Gollava.

Koncert je bil torej vseskozi dostopen in lep, pa tudi dobro obiskan. Omeniti moram le nekaj, česar dosedaj ni bilo opaziti. Med pavzo gredo kadilci na koridor in v stranske prostore kaditi, vrata v dvorano so odprta in tako se navali ves dim v dvorano, ki je bila po odmoru popolnoma zakaljena. Politična ne bi smela pustiti kaditi po hodnikih — sal se tudi v gledišču ne sme — sicer lahko doživimo, da pride solist na odru v zagredo in začne med petjem kihati. Na to delstvo opozarjam kadilce in politijo. — p — 18.

## Pokrajinske vesti.

**Kočevje.** Z ozirom na dopise v Jugoslaviji z dne 3. in 8. aprila t. l. naj služi ta dopis še kot malhen dodatek. Življenje v Kočevju je prav čudno. Govore skoro samo nemško in to tudi razen malih izjem Slovencev. Zavednost kočevskih Slovencev je tako velika, da nas mora biti sram, da imamo take brate v tem »Kleinberlinu«. Res je, da so dve ali tri slovenske gostilnice v Kočevju, ki so po večini vedno prazne. Ker si hodijo gasiti želo ti ubogi Slovenci v nemške in nemškotarske gostilne in kavarne. Pravi Kočevjarji, nemci in nemčurji, pa se jim smejejo v hrbet. In kočevski Nemci tudi lahko store kar hočejo s Slovenci. Slovenci moralo biti še sedaj v Jugoslaviji lepo tih, če ne, dobre batine. Človek bi mislil da je sedaj drugače. Gospodno uradnikom in vsem slovenskim uslužbenecem polazamo na srce: če tudi ste v Kočevju, se vam vendar ni treba tresti pred »Kleinberlinarji«.

**Škocjan.** Pred vojno in med vojno je imela vas Škocjan vsakdanjo pošto zvezo z Mokronogom. Po vojni se je odredilo, da je pošta vozila le vsaki drugi dan, nazadnje pa celo, da vozi pošta le trikrat na teden. Na poštni urad v Škocjanu je vezanih kakih šest tisoč prebivalcev iz občin Škocjan, Raka, Šmarjeta ter Belacerkeve. Vas Škocjan sama ima občinski urad, trizadredno ljudsko šolo, župni urad, orožniško postajo, žrebčarsko postajo ter pet trgovin, ki morajo vso okolico preskrbljevati. Čudno le, da poštna uprava poštno pristobina zvišuje, redne poštne zveze pa ne vzdržuje. Ne moremo dobiti redno časopisov in pisem, ker vozi pošta le vsake tri dni. Pisno iz

Škocjana v Novo mesto, ki je oddaljeno komaj 20 km., rabi celih pet dni. Obrnili smo se že direktno na pošto ravnateljstvo. Prišel je gospod poštni kontrolor A. Dietz, obljubil vsakdanjo pošto zvezo z začelkom marca, a storilo se ni nič. — Vprašamo pošto upravo lajno, za kaj ne razpiše vsakdanje vožnje pošte Škocjan-Mokronog.

**Ptuj.** Velikonočni prazniki je šel voščiti svojemu botru Janezu Kolariču in njegovi ženi Rozji v Orešju pri Ptuj. Dvajsetletni pobalin Gašperič Rudolf, doma iz občine Janzevi pri Ptuj. Ko sta ga botra postregla ju je prošil še prenočišča. Zjutraj ko sta Kolarič vstala je šel gospodar v hlev krmit živino, njegova žena se je pa napravljala k maši. Gašperič je v tem napadel svojo botro in jo udaril dvakrat s sekuro s tako silo po glavi, da je padla nezavestna na tla. Po prvem zločinu se je podal v hlev za gospodarjem in tudi njega udaril trikrat po glavi s sekuro, da se je zgrudil nezavesten na tla. Gašperič je odnesel potem nekaj obleke in 40 K denarja in je pobegnil. Ranjenca so prepeljali v mestno bolnišnico. Zločinca zaseduje orožništvo.

**Vetrinje.** V noči od 3. t. m. so neznan tatovi odnesli v pasu B iz žage »Koroške lesne obratne družbe« Celovcu 6 novih in 3 stare gonilne jermene. Škodo cenijo na 60.000 K. Zaga, nahajajoča se tik ob demarkacijski črti, je last pred vsem barona Aichelburga Labla.

**Braslovče.** Posestniku Antonu Matevžaku iz Dobrave pri Braslovčah so neznan vlomilci odnesli 4000 kron denarja ter za 3800 K raznega blaga in dragocenosti.

## Mali oglasi.

## Proda se:

Grah za seme kakor tudi za jelo po K 9.— se dobi v trgovini s semenom Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 503

Semena za vrt kakor peteršilj, solisna pesa, majaron, cvetice v najlepši izbiri na debelo in drobno priporočila Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 457

Čebulček liter po K 4.— se dobi v semenski trgovini SEVER & KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Stampilje priporočila Ant. Cerne, praver in izdelovatelj kavčuk stampilj, Ljubljana, Dvorni trg 1. 224

Pozor urarji! Večja množina ilpe za žepne ure je dospela in se dobi pri ALOJZIJ PAUSCHIN, Ljubljana, (Privatnim strankam se ne oddajajo).

Mizarstvo Matja Perko v Spodnji Šiški, Celovška cesta 121 se priporoča v blagohotno upoštevanje. 182

## Kupi se:

Kupim 1 ali 2 preprogi za pisarno. Ponudbe na upravnishvo "Jugoslavije" pod "Preproga". 437

Otroci vozilec se kupi ali zamenja za železno otročjo posteljo eventualno se ista proda. — Proda se tudi fotografirani aparat 13x18 z raznimi potrebščinami. — Ponudbe z navedbo cene se prosi na upravnishvo "Jugoslavije" pod "P. J. 300".

## Službe:

Mlinarskega pomočnika iščem za fino in navadno mletje. Nastop takoj ali po dogovoru. Dobi vao pisanih Pisi na g. Misko König, Zagreb, Sv. Saver 4.

Iščem službo kot korespondent ali pisarniška moč. Zmožen sem slovensko, nemško in italijansko ter knjigovodstva. Naslov v upravnishvo "Jugoslavije". 535

## Razno:

Izgubila se je železniška Regijelegitimacija. Pošten najditelj naj blagovolji proti dobri nagradi oddati na polješkem ravnateljstvu. 536

Šlike za legitimacije izvršuje najhitreje Hugon Hibner, Ljubljana, Valvazorjev trg 7, nasproti Krišanske cerkve. 914

## Zenitne ponudbe

Državni nadzorniki išče radi zenitne znanja. Natanko ponudbe pod "Jugoslovan" na upravnishvo "Jugoslavije" v Mariboru Glavni trg 18. 587

Zahtevajte "Jugoslovan" v vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!

Pridobivajte naročnikov!

## Kina železnato vino

lekarja "Piccolija" v Ljubljani, Dunajska cesta, kropa malokrvne, nervozne, oslabele odrasle in otroke. Naročila proti povzetju. 588

Poravnajte zaostalo naročnino takoj, da se vam pošiljanje lista ne ustavi!

Konjska oprema solidno delo vsake vrste po naročilu izdeluje v lastni delavnici in razpošilja na zahtevo po najnižjih cenah

Ivan Logar sedlar, Gosposvetska cesta št. 13. Ljubljana.

Kupim 1 namizni in 1 stenski telefonski aparat

Ponudbe na upravnishvo "Jugoslavije".

Menjačnica KOSTE ARSENIČA

Zagreb, Nikolićeva ul. 3.

Kupuje i prodaje najkvalitetnije sve vrste srebrnog, zlatnog i papirnog novca. 543

Trdi les za mizarje

in sicer akacijev, hrastov, jaseenov in topolov rezan od 26 do 60 mm, in 5 vagonov bukovih plohov, obrezanih se prodajo franko vagon. Rudolf Zoré & Komp. Ljubljana, Gledališka ul. št. 7/II. 542

M. U. Dr. Fran Virant

ordinira zopet redno od 2.—3. pop. Ljubljana, Miklošičeva c. 18/II. (nasproti sodniš.)

Pnevmatiko

velikost 920x120 kompletne z cevmi, tudi rabljene, kupim 6—12 kosov. Ponudbe z uvedbo najnižje cene je poslati na upravnishvo "JUGOSLAVIJE". 547

## Gradjevno poduzeće

VENETIANER I KLEIN diplomirani mjernici Zagreb, Palmotičeva ulica 34/I. 4

preuzimaju tako projektiranje kao i gradnju normalnih i uskotračnih željeznica, mostova, cesta, visoke gradnje, kanalizacije i druge mjerničke poslove. 546

## Razpis službe.

Združena spodnještajerska bratovska skladnica v Velenju sprejme takoj pisarniško pomožno žensko moč, katere mora biti marljiva, hitra v strojeplju in računanju. Opozorja se, da se ne zahteva lepih spriceval, ampak samo popolna zmožnost v navedenih ozirih. Gospodične, ki so tega v resnici zmožne, naj vložijo lastnoročno pisano prošnje najkasneje 7 dni po razglasenju v "Jugoslaviji". Prednost imajo hčerke rudarskih nastavljenecv oziroma rudarskih delavcev. — Plača po dogovoru. V Velenju, dne 6. aprila 1920.

Združena spodnještajerska bratovska skladnica.

Brata Georgjević & Petrović

VRŠAC, (Banat)

Exportno-Importno in bančno podjetje.

## Narodna knjižnica.

1. in 2. snopišč: Val. Vccnik izbrani spisi. Broš. 3 K.
- 3.—5. snopišč: Gaudemus komedija v štirih dejanjih. Spisal Leonid Andrejev, poslovenil dr. Joža Glonar. Broš. 8—K.
- 6.—9. snopišč: Gadje gnezdo. Povest iz dni trpljenja in nad. Spisal Vladimir Levstik. Broš. 10—K, vez. 14—K.
- 10.—12. snopišč: Bole noči. Mali junak. Spisal P. M. Dostojevskij, preložil dr. Vlado Borštnik. Broš. 10—K, vez. 14—K.
- 13.—15. snopišč: Moje življenje Spisal Ivan Cankar. Broš. 10—K, vez. 14—K.

Založila in izdala "Zvezna tiskarna" v Ljubljani.

## Kupujem in prodajam

vse vrste starine (antikvitete) kakor: narodne noše, umetnine, preproge, stariška stekla in porcelan itd., kakor tudi umetno, nerabno sobovje. Koncesioniran posredovalec pri prodaji in nakupu posestev in nepremičnin. Albert Dergane, brivec in starinar. Ljubljana, Prandškanska ul. 16. 86

Dobro ohranjen 32—40 HP.

**AUTOMOBIL!**

Je napredaj. Poizve se Elimaka cesta št. 16.

Registrirna blagajna

"National" št. 442 X za K 90-90 v najboljšem stanu je napredaj. Vprasanja na poštni predel 53, Celje.

K. Linhart, urar

Gosposvetska c. 7.

Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklastih ur, kakor Omega, Schaffhausen, stenske ure z nihalom po najnižji ceni. Popravila se sprejemajo vsak čas in se solidno izvrše. 990

Prodaja: št. mlinških izdelkov in dež. pridevkov

Kupuje: kolon. in tekst. blago v večjih množinah.

Oglasi v "Jugoslaviji" imajo najboljši uspeh, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Rablino vsako množino hrčevega, črešnjevega, javorjevega, orehovega, bukovega in jelševega **LESA**

in to zaganega ali še v celih kosih.

Ponudbe na: EDMUND MOSTER i drug, Zagreb.

401

Spretnega, izvežbanega

**akviziterja**

Upravnishvo "JUGOSLAVIJE" Ljubljana, Mariti trg št. 9.

401

Le savon français Francosko milo

vant de l'or 565 kakor iz zlata en vente partout se prodaja povsod

Eau de cologn. Driay kolinska Driay voda

en flacons de 120 grammes. v steklenicah po 120 gramov.

Vente en gros. Prodaja na debelo.

Ljubljana, DRIAY, Pred Škofijo 21.

**Sveče,**

"Mira" v zavojih po 1 kg, kavo, modro galico, užigalice, žveplo, koruzo, oves, moko

ter ostale deželne pridelke in sadeže prodajo samo na debelo po zmernih cenah

Dumić, Gjivić & Pitarević ZAGREB, Zrinjevac 15.

Podružnica: ZEMUN. Int. tel. 22—69.

## Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajavo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

## Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Avtogaraža Popravila vseh strojev Sušteršič & drug.

Elektrotehništvo Svetla Janko Pogačar, Ljubljana Mestni trg 25.

Kleparstvo Jakob Flieg, Prešernova ulica. Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpejlevalcev vodovodov Poljanska cesta št. 8.

Krojači J. Gestrin, Poljanski nasip 8. Fran Malic, diplomirani krojač, v Rebrli št. 11 (vhod iz Starega trga).

Modni salon damskih klobukov Stuchly-Maschke, Židovska ul. 3.

Optik Jurman Karl, Selenburgova ulica.

Pisalni stroji Kontrolne blagajne prodaja in popravila Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Puškar F. K. Kaiser, Selenburgova ulica.

Urar Ivan Skerle, Jeranova ulica 6.

Sedlarska obrt Josip Köhler, Dunajska cesta 19.

Restavracija Krvarič, Prešernova ulica.

Skladišče, javno Balkan, Dunajska cesta 33.

Skladišče, špedicijsko Dunajska c. 33 (Telef. 366).

Spedicija Uher J. & A. Selenburgova ul. 4. Telefon št. 117.

Slikarstvo, pleskarstvo Josip Jug, Rimska cesta 16. Stare P. Franc, Florjanska ulica.

Špecialna trgovina z juvelij in slatino Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.

Zajutrkovalnica Tinka Grošelj, Poljanska cesta 7.

Orodije in tehnične potreščine Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37.

Trgovina s špecerijem in delikatesnim blagom Janko Stupica, Sodna ulica.

s klobuki Ivan Soklič, Stari trg št. 4.

s papirjem Uranus, Mestni trg 11.

s pohištvom in mizarstvu Franc Skafar, Rimska cesta 16.

Manufaktura na debelo Filip Pečenko, Dunajska cesta 6.

s pisalnimi stroji The Rex & Co., Selenburgova ulica št. 6.

s čevlji Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.

s špecerijem in kolonialnim blagom Hinko Stancer, Dunajska c. 10.

s vsemi pisarniški potrebščinami in fino galanterijo Tižar A., Selenburgova ulica 1.

s železino in poljedelskimi stroji Zalta & Žilič, Gosposvetska c. 10.

s gramofoni in godbenimi instrumenti Rasberger, Sodna ulica.

šlivalnih in pisalnih strojev in koles Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.

z železino na debelo in drobno Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje št. 1.

z delikatesami in prekajevalnic J. Chalupnik, Stari trg 19.

Arhitekt Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.

**V Ptuj:** Gostilne Dostal »pri Zamorcu«

Trgovina s usnjem, strojna kož Josip Pirich.